

Spletne tehnologije

Spletna avtentikacija in TLS

Niko Lukač

Osnovni pojmi

- Avtentikacija: preverjanje identite (401 Unauthorized)
  - Običajno avtentiziramo z **username+password**
  - Dodatno z **RNG kodami** (SMS, Avtentikator (fizični ali App))...
- Avtorizacija: **preverimo pravice** (403 Forbidden)
- Klasično vzdrževanje avtentikacije
  - S shranjenim stanjem (**stateful**): hranimo sejo in uporabimo **piškotke**
  - Brez stanja (**stateless**): z **žetoni**, npr. JWT / OAuth / other

Seje (sessions)

- Spomnimo se tipičnega poteka seje:
  1. Uporabnik pošlje `user+hash(pwd)` (HASH preko kriptografske funkcije (npr. SHA256, včasih MD5) zgeneriramo pri odjemalcu)
  2. Strežnik preveri ali se **user+hash** nahaja v bazi
  3. Strežnik po uspešni avtentikaciji shrani sejo (naključna dolga številka ali hash)
    - Seja se običajno temporarno hrani v podatkovno bazo ali pomnilnik strežniškega procesa.
  4. Strežnik pošlje piškotek, kjer je znotraj hash od seje (**session ID**)
  5. Za vsak nadaljni HTTP zahtevek odjemalec pošlje piškotek
  6. Strežnik vsakič **validira sejo** iz piškotka, da preveri če je uporabnik avtentificiran
  7. Če poteče določen čas, ali se uporabnik odjavi, bo strežnik pobrisal sejo – odjemalec pa piškotek (pri brisanju velikokrat ni sinhronizacije)

Piškotki (cookies)

- Spomnimo se delovanja piškotkov:
  - Piškotek se uporablja za shranjevanje **sej** v brskalniku, personalizaciji spletne strani (**nastavitve**) in sledenju
  - Nastavi s strani strežnika preko **Set-Cookie**
  - Dodatni atributi: domena, čas trajanja (exp), pot, Secure, SameSite, **HttpOnly**
  - Vsebino piškotkov lahko dodatno **šifriramo**, vendar pridobimo druge težave:

HTTP/1.1 200 OK

Content-type: text/html

Set-Cookie: SESS_ID=9vKnWqiZvuvVsIV1zmzJQeYUgINqXYeS; Domain=example.com; Path=/

Piškotki (cookies)

- Spomnimo se delovanja piškotkov:
  - Piškotek se uporablja za shranjevanje sej v brskalniku, personalizaciji spletne strani (nastavitve) in sledenju
  - Nastavi s strani strežnika preko Set-Cookie
  - Dodatni atributi: domena, čas trajanja (exp), pot, Secure, SameSite, HttpOnly
  - Vsebino piškotkov lahko dodatno šifriramo, vendar pridobimo druge težave:
    - Za šifriranje **potrebujemo JS**, torej nimamo HttpOnly piškotek, kar lahko privede do **XSS** napadov

HTTP/1.1 200 OK

Content-type: text/html

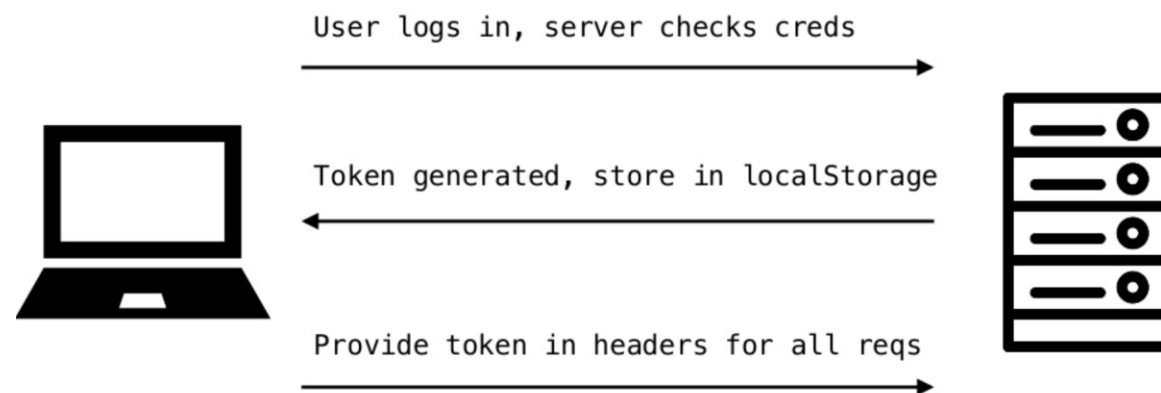
Set-Cookie: SESS_ID=9vKnWqiZvuvVsIV1zmzJQeYUgINqXYeS; Domain=example.com; Path=/

Težave avtentikacije pri sejah

- **Hramba stanja:** strežnik mora hraniti informacije o trenutni seji.
- **Skalabilnost:** vodenje sej preko distribuiranih sistemih ter sinhronizacija med sistemi.
- **CSRF napad:** če imamo odprto sejo (npr. preko piškotkov) lahko pride do zlorabe z zavajanjem uporabnika. Predpostavljamo, da so piškotki z zastavicami HttpOnly in Secure.

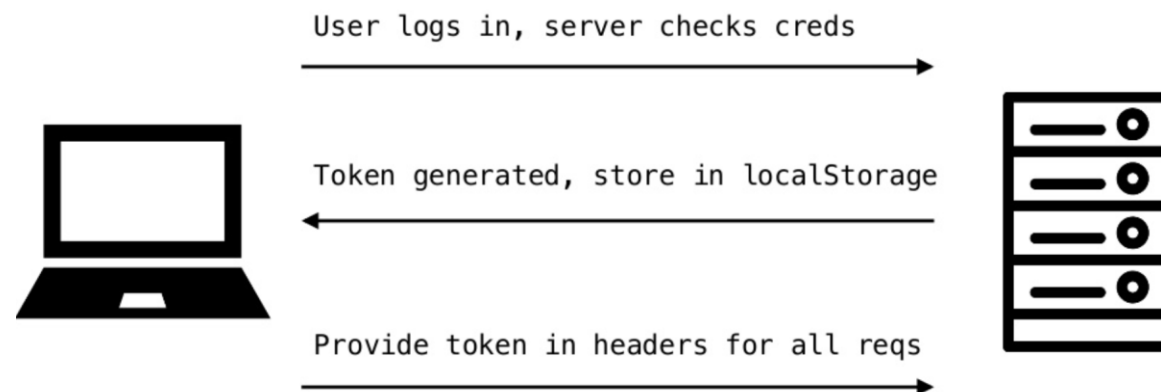
Žetoni (tokens)

- Žetoni zamenjujejo klasične seje, kar je smiselno pri REST (neodvisni oz. stateless zahtevki):
  - Uporabnik se avtenticira pri spletnem viru (**REST API**).
  - Strežnik zgenerira temporarni žeton (**običajno HASH**), podobno kot pri sejah ter ga pošlje uporabniku (brskalnik, mobilna aplikacija, itd.).
  - Uporabnik hrani žeton in ga pošlje **zraven vsakega zahtevka** (REST).
  - Dodatno se s pomočjo skritega HASH-a lahko šifrira vsebina zahtevkov.
  - Žeton se običajno hrani v pomnilniku dostopen preko **JS (LocalStorage)** in **ne v piškotkih**.
  - Varnostne težave?

Žetoni (tokens)

- Žetoni zamenjujejo klasične seje, kar je smiselno pri REST (neodvisni oz. stateless zahtevki):
  - Uporabnik se avtenticira pri spletnem viru (REST API).
  - Strežnik zgenerira temporarni žeton (običajno HASH), podobno kot pri sejah ter ga pošlje uporabniku (brskalnik, mobilna aplikacija, itd.).
  - Uporabnik hrani žeton in ga pošlje zraven vsakega naslednjega zahtevka (REST).
  - Dodatno se s pomočjo skritega HASH-a lahko šifrira vsebina zahtevkov.
  - Žeton se običajno hrani v pomnilniku dostopen preko JS (LocalStorage) in ne v piškotkih.
  - Varnostne težave? **napadi XSS (saj se nahajamo v JS)**

JSON Web Token (JWT)

- JWT je odprt standard (RF 7519), ki definira **kompaktno in izolirano obliko** za prenos sporočil oz. informacij kot JSON object. Kompatibilno z REST.
  - <https://tools.ietf.org/html/rfc7519>
- JWT omogoča **tudi digitalno podpisovanje** sporočil za doseganje avtentičnosti.
- Tipični format JWT, kjer posamezne dele kodiramo z **base64**:

header.payload.signature

- Glava JWT JSON objekta:
  - 1. Vsebuje ime algoritma s katerim se izvede podpisovanje (**HMAC SHA256** ali RSA)
  - 2. Tip objekta (JWT)

```
{  
  "alg": "H256"  
  "typ": "JWT"  
}
```

JSON Web Token (JWT)

- Telo JWT JSON objekta vsebuje metapodatke (**claims**), po standardu sledeče:
  - **Registrirane**: niso obvezne vendar priporočene:
    - NPR: iss (issuer), exp (expiration time), sub (subject), aud (audience)
  - **Javne** (public): generične informacije (npr. ime, e-mail)
  - **Privatne** (private): sporočila vezane na aplikacijo (npr. user id), ki si izmenjujejo uporabniki JWT (npr. odjemalec-strežnik)
- Primer telesa:

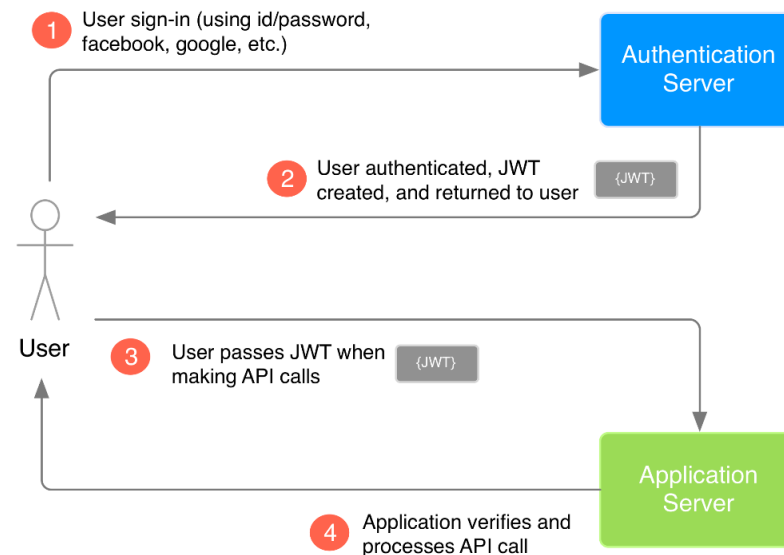
```
{  
  "sub": "1234567890",  
  "name": "John Doe",  
  "admin": true  
}
```

JSON Web Token (JWT)

- Pri JWT vsak **JSON objekt podpišemo**, kar nam enolično omogoči avtentičnost sporočila. Primer z HMAC SHA256:

$$\text{HMACSHA256}(\text{base64}(\text{header}) + "." + \text{base64}(\text{payload}), \text{secret})$$

- Po avtentikaciji uporabnik uporablja JWT preko REST API:
  - Secret je skriti niz (HASH) ali API ključ, ki zamenja “sejo” in **običajno zgenerira strežnik**, potrebna izmenjava 1x po avtentikaciji
  - API ključ se lahko hrani dlje časa

JSON Web Token (JWT)

- Primer celotnega JWT (pošiljamo preko REST) (iz <https://jwt.io>):

Encoded

eyJhbGciOiJIUzI1NiIsInR5cCI6IkpXVCJ9.eyJzdWIiOiIxMjM0NTY3ODkwIiwibmFtZSI6IkpvaG4gRG9lIiwiaWF0IjoxNTE2MjM5MDIyfQ.Sf1KxwRJSMeKKF2QT4fwpMeJf36P0k6yJV_adQssw5c

Decoded

HEADER: ALGORITHM & TOKEN TYPE

```
{
  "alg": "HS256",
  "typ": "JWT"
}
```

PAYLOAD: DATA

```
{
  "sub": "1234567890",
  "name": "John Doe",
  "iat": 1516239022
}
```

VERIFY SIGNATURE

```
HMACSHA256(
    base64UrlEncode(header) + "." +
    base64UrlEncode(payload),
    your-256-bit-secret
) ☐ secret base64 encoded
```

Shranjevanje JWT ?

- JWT lahko shranimo preko JS v lokalni pomnilnik kot key-value
  - localStorage je brez omejitev
  - sessionStorage se izbriše ob zaprtju spletne strani
- Prednosti
  - Shranjevanje z localStorage je vezano na protocol://host:port, ostale domene nimajo dostopa
  - Max. velikost višja od piškotkov (5 MB vs 4 KB piškotek)
- Slabosti
  - Limitirani smo na nize, potrebna serializacija
  - Pri localStorage nimamo mehanizma avtomatskega brisanja, razen v primeru nastavitev brskalnika
  - Možnost izvedbe XSS napada (JS)
  - **Imunost pred CSRF napadi**
- Praktična uporaba najboljša za javne podatke (preko API), slaba praksa za zasebne podatke

Seje vs JWT

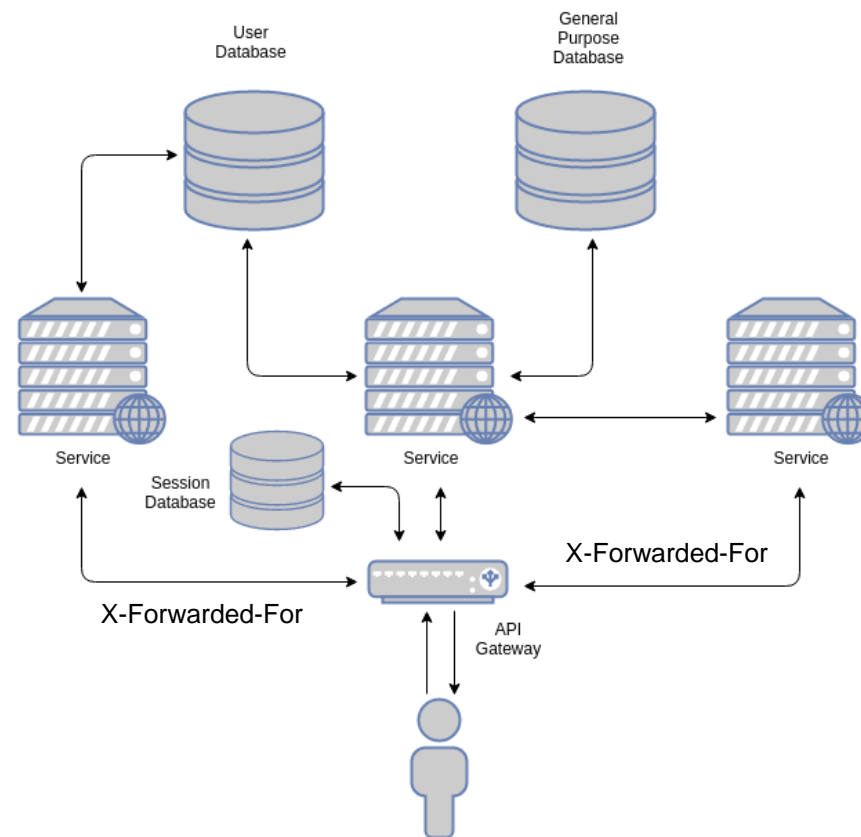
- Prednosti sej napram JWT
  - Piškotke lahko zavarujemo z **HttpOnly**, Secure zastavicami
  - Pri piškotkih tako **nimamo** **možnih XSS** napadov
- Slabosti sej napram JWT
  - Strežnik mora zavarovati uporabnike pred napadi **CSRF** (lažje kot XSS)
  - Vezani smo le na **osnovne HTTP zahteve**
  - Višja **možnost MITM** (man-in-the-middle) napada
- **Slabosti obeh**
  - Strežnik mora **voditi ID seje ali skritega niza JWT žetona** (v primeru vzpostavitve seje)
  - Pri **skalabilnosti** se to vodenje mora propagirati preko več strežnikov

Stateless JWT

- Stateless (brez seje)
  - Na strežniku ne hranimo informacij o žetonu (skriti niz v JWT)
  - Vsak JWT zahtevek hrani informacije o avtentikaciji
    - Npr. izmenjava skritega niza odpade, zgenerira se direktno iz gesla uporabnika
- Dodatna zaščita na strežnikih
  - **Preverjanje IP, user-agent, 2-faktorska avtentikacija** (za generiranje skritega niza), itd.

API prehod (gateway)

- Lahko uporabimo za seje ali za JWT
- Za klice API je JWT bolj primeren, saj so lahko REST zahtevki neodvisni
- Glavna slabost ?
  - SPOF (single point of failure)
  - Sicer enako velja za vse load balancerje...
- Skalabilnost ? Uporabljamo več API gateway-ov (npr. za vsak servis posebej, delijo si lahko enako bazo za shranjevanje API ključev -> možna skalabilnost z memcached)
- Kako **strežniki storitev zvedo IP odjemalca?**
  - “X-Forwarded-For: IP1, PROXY-IP-1,..., PROXY-IP-N” bo API gateway hranil v vsako **glavo HTTP zahtevka**

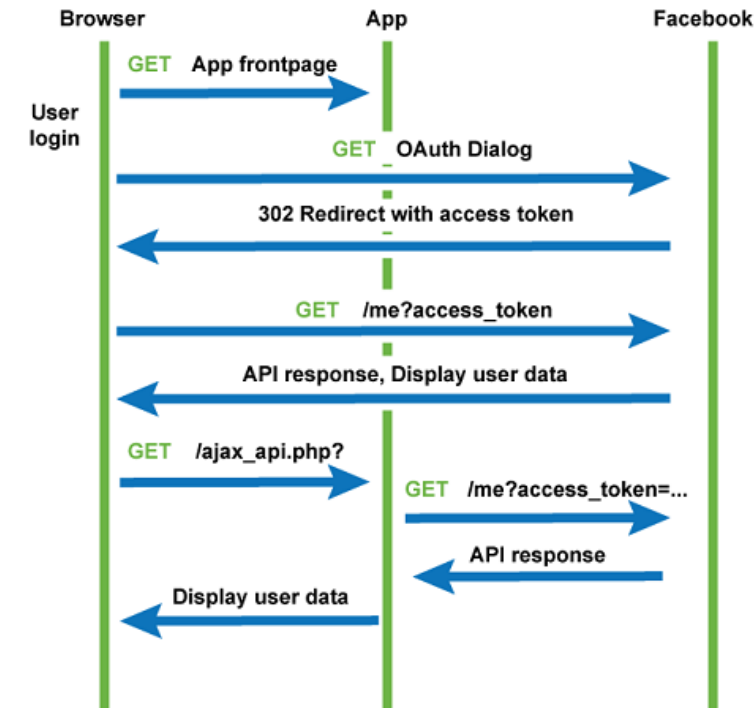

Vir slike: <https://auth0.com/blog/stateless-auth-for-stateful-minds/>

Oauth

- Odprt standard (v 2006 razvil Twitter & Google), da se uporabniki avtorizirajo preko 3rd-party strani (npr. **Facebook account, Google account itd**)
  - Preko avtorizacije dobimo ti. psevdo-avtentikacijo
- Popularna alternativa: **OpenID**
  - Oauth je vezan na avtorizacijo, OpenID na **avtentikacijo**, sta **komplementarna**
- Primer URL **zahtevka avtorizacije**:
`https://server.com/auth?response_type=code&client_id=CLIENT_ID&redirect_uri=REDIRECT_URI&scope=photos&state=1234zy`
  - **response-type** = potrebujemo avtorizacijsko kodo
  - **client_id** = identifikator aplikacije (registrirano pri Oauth strežniku)
  - **redirect_uri** = kam se uporabnika preusmeri po avtorizaciji z avtorizacijsko kodo
  - **scope** = pravice uporabnika, ki jih želimo
  - **state** = random niz za verifikacijo
- **Aplikacija** po avtorizaciji dobi avtorizacijsko kodo, ki pošlje na **Oauth strežnik**, od katerega nato **dobi žeton za komunikacijo**.

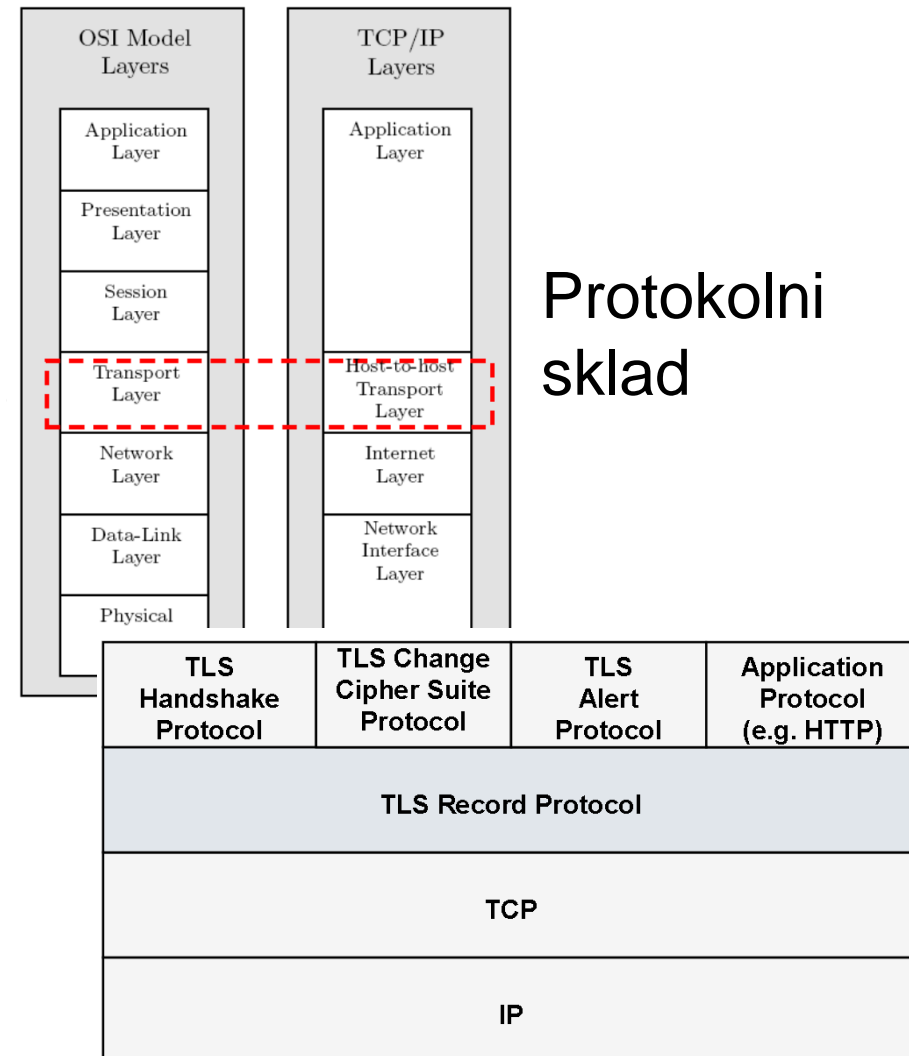

HTTPS (SSL in TLS) – kratka zgodovina

- 1994: Netscape Communications je razvil protocol **Secure Sockets Layer, SSLv2**.
  - Ogromno ranljivosti, ni več v uporabi (deprecated) od 2011
- 1995: Netscape izda **novejšo različico SSLv3**.
  - Ogromno ranljivosti, ni več v uporabi (deprecated) od 2015
- 1999, RFC 2246 je izšel s strani IETF, **zaživel Transport Layer Security Protocol**:
  - TLS 1.0 podoben vendar nekompatibilen z SSLv3
  - Sledijo **TLS 1.1 (2006) and TLS 1.2 (2008)**, **TLS 1.3 (2018+)** danes uporabljamo

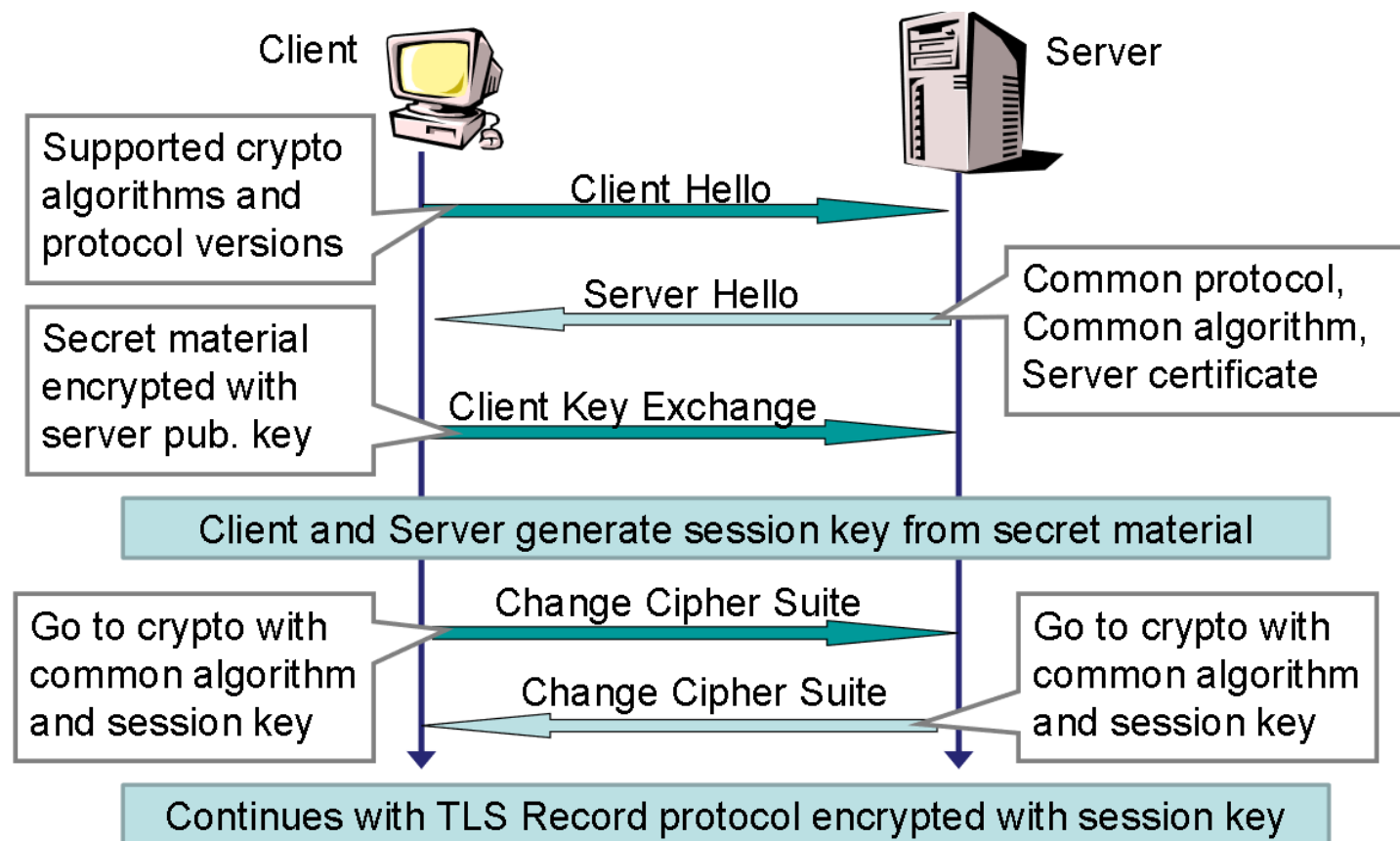
Transport Layer Security Protocol (TLS)

- TLS je protokol kriptografskih storitev, ki temelji na infrastrukturi **PKI (public key infrastructure)**.
- Vsak strežnik ima nameščen **strežniški certifikat** s katerim izkazuje **javni ključ**, prav tako se hrani **zasebni ključ**.
- Dovoli brskalnikom, da vzpostavijo varne seje s spletnimi strežniki. **Brskalniki lahko imajo svoj certifikat, ni pa nujno.**
- Vrata **443** so rezervirana za HTTP prek TLS / SSL in s temi vrati se uporablja protokol **HTTPS**.
- **Druge aplikacije:** IMAP prek TLS: vrata 993, POP3 prek TLS: vrata 995
- Sestavljen je iz treh **pod-protokolov** na višji ravni:
  - TLS Handshake
  - TLS Alert
  - TLS Change Cipher Spec

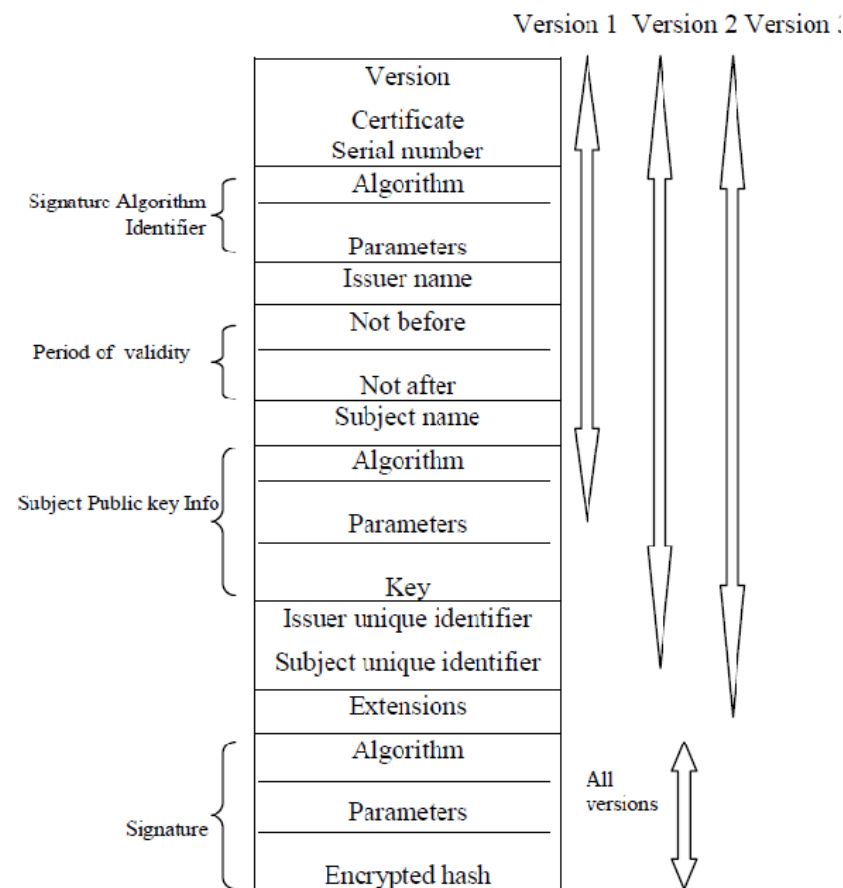
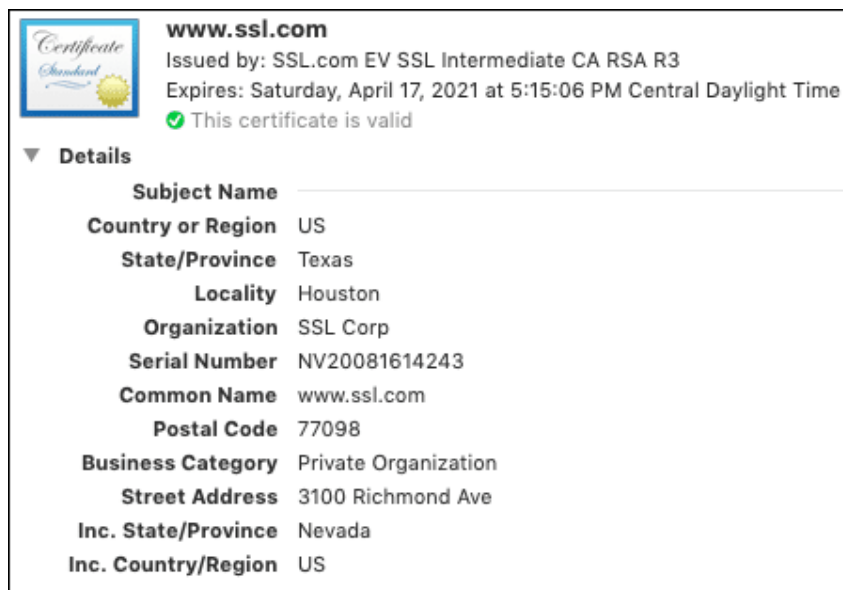
TLS rokovanje (handshake)

- Verificiranje **X.509 certifikata strežnika** (preko javno dostopnih baz – ti. **Avtoritete certifikatov, CA**), opcijsko tudi brskalnika (uporabnika)
- **Izmenjava o podprtih TLS protokolih**, asimetričnih (RSA, DH), simetričnih šifirnikih (AES128, AES256 itd.) in kriptografskih zgoščevalnih funkcijah (SHA256, SHA384, ...)
- **Zakaj asimetrično** (pri izmenjavi ključev) in simetrično šifriranje (pri prenosu podatkov)?
- Podrobnost protokola:
<https://tls.ulfheim.net/>

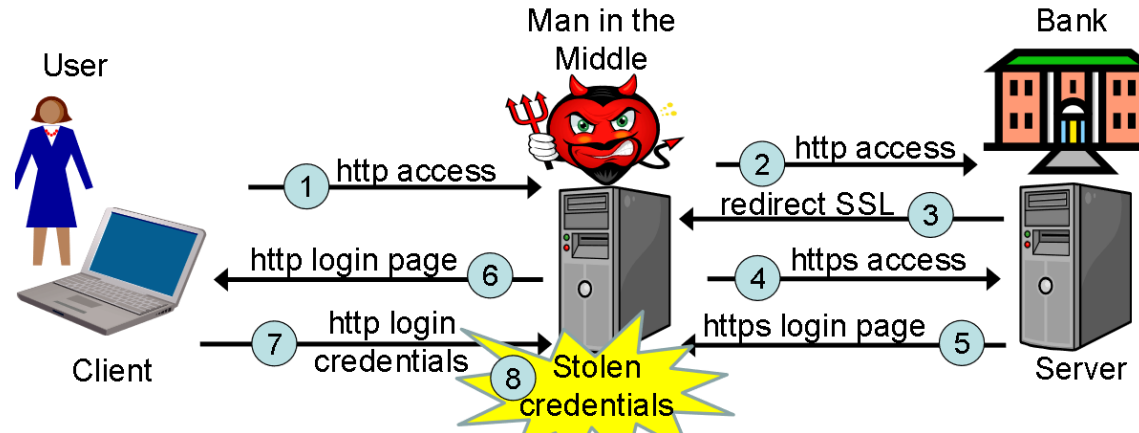
X.509 certifikat

- Najbolj razširjen standar za **hranjenje privatnih in javnih ključev**.
- V veljavi že od 1988 s strain org. ITU-T.
- Možno **verižno podpisovanje**.
  - Preverimo npr: <https://feri.um.si>
  - Poglejmo seznam CS v brskalniku

TLS izzivi

- Možna prestrežba **rokovanja z MITM napadi** (npr. preko **HTTPs ti. stripping**)
  - Preventiva na strani brskalnika
- Za **TLS protokolu je možna ranljivost** → redno posodablajte odjemalsko in strežniško programsko opremo
- Tudi ranljivosti **v kriptografskih algoritmi** → konfigurirajte strežnik, da izključi šibke algoritme
- TLS zagotavlja varnost samo za **eno povezavo TCP** - brskalnik lahko vzpostavi povezave **HTTP in HTTPS**; celo **na isti strežnik**
- Uporabnika se lahko prevara, da **namesto HTTPS uporabi HTTP**
- **Ponarejeno potrdilo korenskega strežnika** lahko ogrozi vsa potrdila, npr. Lenovo Komodiaadvarescam

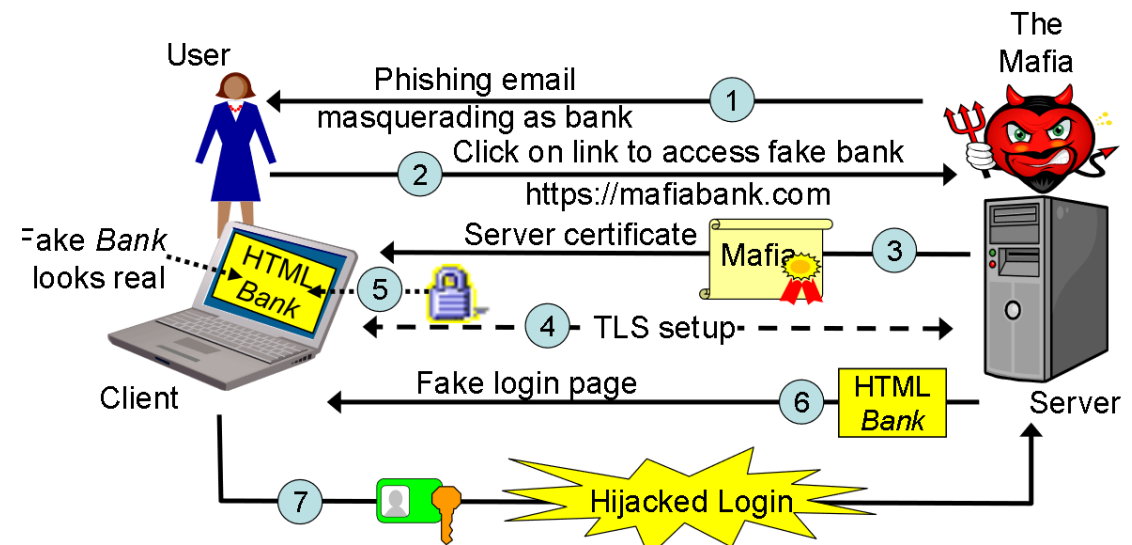
TLS MITM preko HTTPS in Phishing napadi

- Veljavna strežniška potrdila ni težko pridobiti.
- Storitve CA za pridobivanje strežniškega certifikata:

- Letsencrypt
- AWS Certificate Manager
- ServiceNow Now Platform
- Microsoft BitLocker
- VeraCrypt
- FileVault
- Sophos SafeGuard Encryption
- Boxcryptor.
- ...

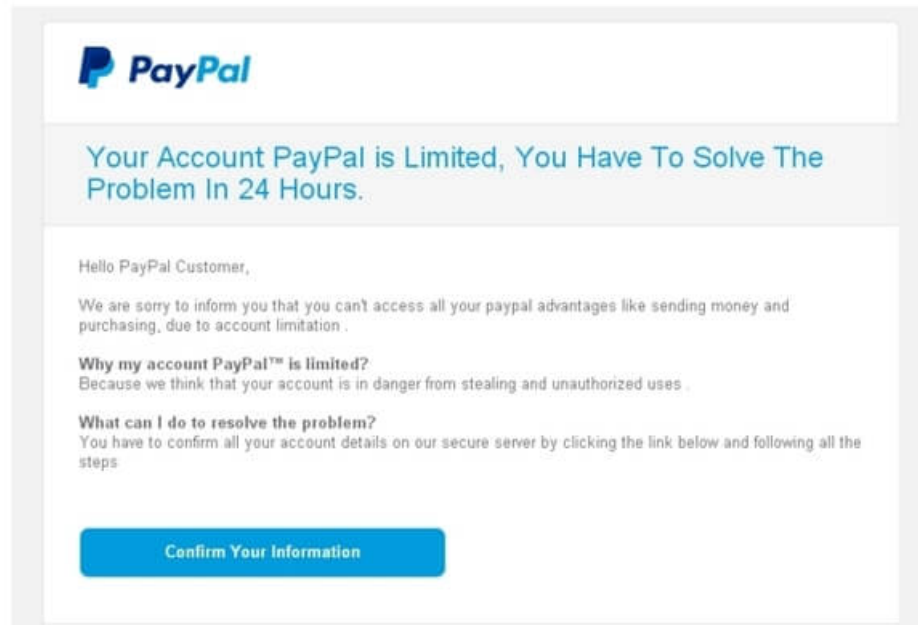
- Zanimivo branje:

- Over 14,000 SSL Certificates issued to PayPal phishing sites.
  - <https://www.thesslstore.com/blog/lets-encrypt-phishing/>

Vir slike: Nils Gruschka, IN2120

TLS MITM preko HTTPS in Phising napadi

[PayPal] : Verification Required #PPL2018

Reference #PP-110-365-002-333

Account Status Update
Change your password and security questions

Response required
Upon receipt

[Log in to your PayPal account as soon as possible](#)

Dear Customer,

There's been recent activity in your PayPal account that seems unusual compared to your normal account activities. Please log in to PayPal to confirm you're the account owner and update your password and security questions. To help protect your account, we've limited what you can do with it until you confirm you're the account holder. That means no one can send money or withdraw money. In addition, no one can close your account, send refunds, remove any bank accounts, or remove credit cards.

What's going on?

We're concerned that someone may be using your PayPal account without your knowledge. Recent activity from your account seems to have occurred from a new location or under circumstances that may be different to usual.

What to do

Log in to your PayPal account as soon as possible. We may ask you to confirm information you provided when you created your account to make sure that you're the account holder. We'll then ask you to change your password and security questions. You should also do the following for your own protection:

[Log in to your PayPal account](#)

Primer 1. kolokvija

3. Če izvedemo uravnoteženje bremena nad HTTP prometom, imamo prednost zaradi ? [1 T]
(a) Horizontalnosti (b) Naprednega filtriranja (c) Vertikalnosti (d) Predpomnenja podatkov

4. Naštejte dve težavi pri vtičnikih (plugins) v spletnih brskalnikih. [2 T]

---

5. JavaScript pogoni uporabljajo Inline caching (IC) primarno pri ? [1 T]
(a) Instanciranju objekta (b) Klicu funkcije (c) Brisanju objekta (d) Alokaciji pomnilnika

6. Na podlagi katerega protokola deluje geografsko uravnoteženje prometa? [1 T]
(a) UDP (b) DNS (c) TCP (d) CDN

11. Preko katerega protokola je uravnoteženje bremena statičnih strani najhitrejše ? [1 T]
(a) HTTPS (b) UDP (c) HTTP (d) TCP

12. Naštejte dve strategiji za uravnoteženje bremena spletnih strani. [2 T]

---

13. S katero metodo lahko vnaprej generiramo statične spletne strani na strežniški strani ? [1 T]
(a) Prefetching (b) Prerendering (c) Pregenerating (d) Preloading